

en mere betryggende Tilveiebringelse af faste Befalingsmænd ved Væbningen er et af Hovedspørgsmaalene. Derved erholder uegtelig Væbningen mere Fasthed, større Sammenhold, og bliver i det Hele mere brugbar og stiftet til at opfylde sin Bestemmelse. Om nu den ærede Forslagsstiller har truffet det Rette ved at foreslaa, at man skulde byde Befalingsmændene et ringe Vederlag, skal jeg lade staa hen; der hører vist til at kunne afgjøre det et særligt personligt Kjendskab til Befolkningen paa Ven. Smidleriid maa jeg foreløbig dog være af den Formening, at man opnaar det Samme og maasse rigelig saa godt ved at ordne Afdelingerne paa Bornholm som almindelige Forstærkningsafdelinger. Man sikker dem nemlig derved dygtige Kompagnichefer og enkelte Underofficerer af Linien. For Diebliffet bestaa Befalingsmændene ved Væbningen af tvende Kategorier, nemlig den ene, der indeholder Officerer og Underofficerer af den tidligere Militz, som ere overtraadte til Væbningen mod en vis ringe Godtgjørelse, og den anden, som bestaar af Befalingsmænd, der ere tagne af den værnepligtige Masse. Denne Del er forholdsvis overordentlig ringe; der findes kun saa Sekondlieutenanter og et forholdsvis endnu ringere Antal Korporaler, jeg tror ialt 10 ved Fodfolket, Rytteriet og Artilleriet tilsammen. I den værnepligtige Masse vil man neppe nogenfinde kunne finde passende Kompagnichefer, og jeg tror altsaa, at det vil være urigtigt at stole paa, at man vil faae det fornødne Antal deraf, naar der for Fremtiden udtages dertil Alt, hvad der par nogen Maade egner sig til Uddannelse til Befalingsmænd. Jeg betvivler derimod ikke, at man nok blandt de Værnepligtige vil finde Folk, der egne sig til Sekondlieutenanter og til at beklæde endel af Underofficerspladserne. Den ærede Forslagsstiller har endvidere ønsket, at Eskadronen maatte ophæves og erstattes ved, at der udskrives desto flere Trainkonstabler til Feltartilleriet, for at disse kunne forrette den Ordnants-tjeneste, som dog kun vilde tilfalde Eskadronen. Jeg betvivler, at man nogenfinde har havt den Tanke, at Eskadronen paa Bornholm skulde optræde som en anden Rytterskadron; det har vist altid kun været Meningen at sikre sig en Ordnantsafdeling. Dette Formaal kan ganske vist vundes paa samme Maade, naar man følger Forslagsstillerens Ide. For Diebliffet er Tilstanden ved Eskadronen meget sørgelig; den har, tror jeg, een Officer og een Underofficer og kun meget faa Menige; men en Ordnantsafdeling tror jeg dog nok man altid vil kunne stille paa Venene. Det vil saaledes uegtelig blive en Besparelse, naar man for Fremtiden slaar en Streg over Eskadronen og udskrifer til Feltartilleriet Alle, der egne sig til Tjeneste ved Hestene, og uddanner dem til Trainkonstabler. Med Hensyn til Artilleriet har jeg ikke Meget at bemærke. Organisationen af Feltartilleriet og Fæstningsartilleriet er omtrent

uforandret; der er kommet en lille Tøihusafdeling til, og det kan vel heller ikke negtes, at af al Tjeneste paa Bornholm ved Artilleriet er Tjenesten ved Tøihusafdelingen den væsentligste. — Der er ganske sikkert i Forslaget enkelte Ting, som maasse kunde berøres her, men de ere vist nærmest komne ind ved en Feiltagelse. Der omtales saaledes i § 3, at Væbningens Chef skal være en Oberst af Forstærkningen; men Oberster haves ikke mere i Forstærkningen, der haves kun Oberstlieutenanter; altsaa saavel Væbningschefen som Chefen for Fodfolkbataillonens maatte blive Oberstlieutenanter, medmindre man vil gjøre Kommandanten paa Bornholm til General. Stillingen er saaledes, at jeg ikke tvivler paa, at ældre Oberster, der ere salbne for Aldersgrændsen eller af andre Grunde gaa af, med Taknemlighed vilde modtage en saadan Stilling. I § 13 fastsættes Antallet af de Befalingsmandslevere, der burde udskrives, ligesom ogsaa Antallet af det Mandskab, der er nødvendigt til Artilleriet. Jeg tror, at Tallene ere satte for høit, idemindste viser Erfaringen, at man hidtil ikke har kunnet naae dette Antal. Hvad nu den finansielle Side af Sagen angaar, da er den ærede Forslagsstiller af den Formening, at den ikke vil blive af nogen Betydning eller at i det Hele Budgettet omtrentlig vil blive uforandret. Det tror jeg dog ikke, thi det vilde ogsaa være urimeligt, at man skulde kunne opnaa de Goder, der virkelig tilsigtes uden nogetombestemt større Offer. Jeg vil nok antage, at naar Befalingsforholdene blive som for Diebliffet, vil Forslaget betinge en Merudgift af henimod 6,000 Kr. — Jeg skal hermed henstille til det høie Thing, hvorvidt det skjønner, at Forslaget bør fremmes. Fra Krigsbestyrelsens Standpunkt er der naturligvis kun Anledning til at ønske, at Bornholms Væbning snarest mulig bliver organiseret noget mere hensigtsvarende, end den er for Diebliffet, og jeg formener endvidere, at der ikke er Grund til at udsætte denne Væbnings Ordning til den Tid, hvor man har lovet at tage sig i det Hele taget af Forstærkningens Ordning, nemlig naar Befæstningslovene foreligge. Bornholms Forsvar indtager en mere selvstændig Stilling, aldeles uafhængig af Landets øvrige Forsvar, og jo snarere man kan forbedre det, desto heldigere vil det være. Hermed skal jeg ikke undlade at anbefale Forslagets Fremme til det høie Things nærmere Overveelse.

Dan: Af den høitærede Ministers Foredrag har jeg faaet det aldeles bestemte Indtryk, at Ministeren er gunstig stemt for en Ordning af Væbningen paa Bornholm, altsaa i det Hele gunstig stemt for dette Lovforslags Fremme. Det er jo en meget fordelagtig Side ved dette Lovforslag, at man har Krigsbestyrelsen med sig; vi have tidligere havt Forhold, hvor det var vanskeliggere at hævde Bibeholdelsen af en særlig Væb-